

EDUCATIEVE BACHELOR

Kleuteronderwijs

Mechelen

RAPPORT ONDERWIJSSPIEGEL

November | 2020

THOMAS
MORE

1. Opzet van de onderwijsspiegel	2
2. Algemene conclusies van het panel	3
3. Bespreking per thema	4
3.1 Niveau 6 en professionele oriëntatie	4
3.2 Focusthema: instroom & doorstroom	5
3.3 Focusthema: leermotivatie & onderzoekende houding	6
3.4 Focusthema: anders & breed evalueren	7
4. Ambities van de opleiding	8
5. Bijlagen	9
5.1 Samenstelling panel	9
5.2 Programma bezoek	9
5.3 Beoordeling niveau 6 Vlaamse kwalificatiestructuur en professionele oriëntering	10
5.4 Descriptoren van het Vlaams kwalificatiekader niveau 6	11

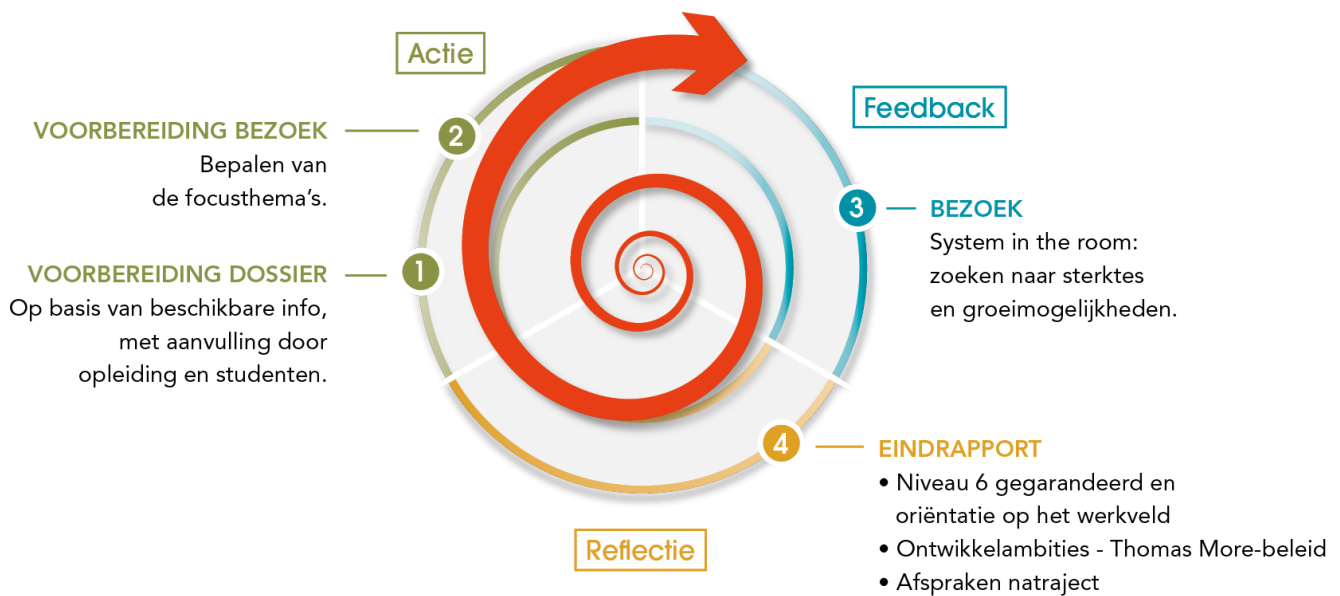
1. Opzet van de onderwijsspiegel

Leeswijzer

Het verslag start, na een schematische weergave van het proces van de onderwijsspiegel (in punt 1), met de algemene conclusies van het panel (punt 2).

De bespreking per thema (punt 3) helpt om die conclusies te kaderen en te stofferen. Mede op basis van de resultaten van de onderwijsspiegel heeft de opleiding haar ambities geformuleerd (punt 4).

De bijlagen geven extra informatie over de samenstelling van het panel, het programma van het locatiebezoek en de manier waarop we het niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur hebben beoordeeld.

Actie	Feedback	Reflectie
<p>Voorbereiding dossier</p> <p>Op basis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - visie op de opleiding - opleidingsplannen - ankercompetenties m.b.t. eindstage - Toelichting eindstage + bijhorende info - tevredenheidsmetingen - SOAR opleiding - dashboard Thomas More - ECTS-fiches <p>Voorbereiding bezoek</p> <ul style="list-style-type: none"> - thema's: instroom & doorstroom; leermotivatie & onderzoekende houding; anders & breed evalueren - niveau 6 	<p>Bezoek</p> <p>Datum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 18 november 2020 <p>Panel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elfriede Heinen - Saskia Vandeputte - Andy Janssens - Sarah Schildermans - Saskia Slegers 	<p>Eindrapport</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapport: 26 november 2020 - Bespreking: 16 december 2020

2. Algemene conclusies van het panel

Na het bezoek concludeert het panel dat de opleiding het niveau 6 realiseert. Het panel ziet dat de opleiding ook in functie van het duurzaam karakter van de eindtoetsing belangrijke stappen gezet heeft. Het panel adviseert de opleiding om op de ingeslagen weg verder te gaan en de ontwikkelkansen zoals aanbevolen door het panel te realiseren. Dit kan de ambitie van de opleiding om te komen tot een 360°-evaluatie ondersteunen.

Tijdens het bezoek zijn enkele zaken het panel opgevallen als zeer sterk:

- informele contacten tussen docenten en studenten;
- de coachende rol die docenten en het werkveld opnemen tijdens stages;
- het zwiebelbos en het kleuterlabo waarbij er 'tussenruimtes' gecreëerd worden voor studenten om uit te proberen en theorie en praktijk aan elkaar te koppelen;
- de zorg voor het leerproces van de studenten en de intentie van de opleiding om zorg te bieden aan studenten die het nodig hebben;

***"Als ik het groeiproces zie en ik zie dat een student de trap op gaat, dat is veel belangrijker dan het van de eerste keer goed te doen."* (docent)**

De opleiding zet sterk in op het zorg dragen voor alle studenten binnen haar curriculum. Het panel beschouwt dit als een sterkte. Docenten geven blijk van een grote betrokkenheid met de studenten.

Met de opleiding ging het panel op zoek naar hoe ze de juiste profielen kan aantrekken en kan inspelen op de diverse instroom. Het panel ziet kansen voor de opleiding om van bij de start scherp te stellen wat er verwacht wordt van studenten binnen de opleiding. Het panel stimuleert de opleiding om concreet te visualiseren wat het inhoudt om een kleuterleraar te zijn en hieromtrent in gesprek te gaan met (potentiële) studenten en het werkveld.

Het ontwikkelen van een reflectieve en onderzoekende houding is een belangrijk aspect binnen de opleiding. Tijdens het gesprek werd duidelijk dat het begrip op verschillende manieren ingevuld kan worden. Het panel moedigt de opleiding aan om het begrip onderzoekende en reflectieve houding duidelijk te omschrijven en de verwachtingen en criteria waarmee ze deze houding kan evalueren verder te concretiseren.

Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding in de uitbouw van haar kleuterlabo en het zwiebelbos. Het panel vindt het sterk dat de opleiding ruimte in het programma inbouwt die in teken staat van uitproberen. Het panel ondersteunt de idee om hier nog meer op in te zetten en ziet hierbij kansen om studenten meer te begeleiden in hun groeiproces naar kleuteronderwijzer.

Het panel waardeert de zoektocht van de opleiding naar het anders en breed evalueren. Het panel ziet voor de opleiding kansen in het implementeren van een 360°-evaluatie. Het panel moedigt de opleiding aan om na te denken over en inzichtelijk te maken waartoe studenten leren en welke criteria hiervoor nodig zijn om dit te beoordelen. Het panel geeft de suggestie dat het uitbouwen van een visie omtrent toetsen de opleiding hierbij kan helpen.

Aansluitend dromen docenten van een evaluatie die opgebouwd is uit verschillende perspectieven van diverse actoren. Zij zien kansen om in te zetten op een breed pallet van wie er beoordeeld en wat er beoordeeld wordt. Het werkveld beaamt deze suggestie. Het panel moedigt de opleiding aan om de diverse perspectieven van verschillende actoren te integreren en hiervoor evaluatie-instrumenten te ontwikkelen.

3. Bespreking per thema

3.1 Niveau 6 en professionele oriëntatie

Het panel stelt vast dat de opleiding het **niveau 6 realiseert** met de juiste professionele oriëntatie. Enkele vaststellingen staven dit oordeel:

- de opleiding heeft een sterke informele kwaliteitscultuur waarbij er sterk en doorgedreven overleg heerst tussen docenten;
- het driehoeksgesprek tussen mentor, begeleider en student; de beoordelingsfiches zijn voor deze actoren een handvat om groei te capteren en de evaluatie aan op te hangen;
- het spanningsveld tussen begeleiden en beoordelen bij stagebegeleiders is een goede indicatie dat de opleiding zorg heeft om de student te laten groeien;
- het werkveld heeft een duidelijk zicht op welke (eind)competenties afgetoetst worden binnen de eindstage;
- de koppeling van de ankercompetenties met de DLR in de concordantietabel is inzichtelijk.

Voor de stage-opleidingsonderdelen werkt de opleiding met ankercompetenties. Het panel stelt een koppeling van de ankercompetenties met de domeinspecifieke leerresultaten vast en waardeert dat de opleiding hiervoor een concordantietabel hanteert. De ankercompetenties maken de groeilijn doorheen de stages inzichtelijk door een toename in complexiteit en autonomie.

Het panel stelt vast dat de opleiding een vertaling heeft gemaakt van de domeinspecifieke leerresultaten naar deelcompetenties op drie niveaus (elementair, doorgroei en integratie). De opleiding heeft dit vervat in een competentiematrix.

Het panel beschouwt de koppeling van de ankercompetenties met de domeinspecifieke leerresultaten en de vertaling naar deelcompetenties als belangrijke elementen voor het duurzaam karakter van het eindniveau. Tegelijk kan de opleiding hier nog een ontwikkelslag maken. Het panel vraagt de opleiding om de competentiematrix echt in te zetten als ondersteunend instrument en zo de vertaalslag van de domeinspecifieke leerresultaten naar leerdoelen te bestendigen. Tevens vraagt het panel om de link tussen de deelcompetenties en de ankercompetenties beter op elkaar af te stemmen. Het panel nodigt de opleiding uit om zowel studenten, docenten als het werkveld hierbij te betrekken om een zo groot mogelijk draagvlak te genereren.

Het panel merkt dat er in de opleiding een **toetsbeleid** is. Docenten vinden gemakkelijk de weg naar elkaar om hun toetsing en beoordelingen op elkaar af te stemmen. Het panel stelt vast dat dit voornamelijk op informele wijze gebeurt. Het panel ziet hier kansen voor de opleiding om het toetsbeleid te versterken door het meer te expliciteren en te formaliseren. Het panel moedigt de opleiding aan om de deelcompetenties en ankercompetenties op te hangen aan het onderwijskundig raamwerk, om de samenhang van het toetsprogramma transparanter te maken en om heldere en gedragen instrumenten te ontwikkelen. Door een aantal zaken op die manier te formaliseren kan de opleiding haar ambitie om te komen tot 360°-evaluatie binnen het curriculum, realiseren met het oog op een brede en geïntegreerde begeleiding en evaluatie van studenten. Het panel ondersteunt deze ambitie.

Het panel waardeert de **goede begeleiding** die zowel de docenten als de werkveldvertegenwoordigers bieden aan de stagestudenten en ziet het driehoeksgesprek tussen stagementor, stagebegeleider en student als een sterkte. Het panel stimuleert de opleiding om van bij de start het groeiproces van studenten en het eindniveau waartoe studenten werken, inzichtelijk te maken. Het panel geeft de suggestie dat de ankercompetenties hierin leidend kunnen zijn.

Uit de gesprekken blijkt dat de stages een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van de onderzoekende en reflectieve houding bij studenten. Zowel het werkveld en docenten bekleeden hierin een **coachende rol**. De grote gedrevenheid van de docenten en het werkveld om deze coachende rol in te nemen en studenten doorheen hun traject en stages te begeleiden, ervaart het panel als een sterkte.

3.2 Focusthema: instroom & doorstroom

De opleiding heeft een diverse instroom. Het panel gaat samen met de opleiding op zoek naar hoe ze de juiste profielen van studenten kan aantrekken zodat de opleiding in kan spelen op deze diverse instroom.

Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding sterk in zet op zorg dragen voor alle studenten binnen haar opleiding aan de hand van o.a. de zorgcoördinator, stagebegeleider en informele gesprekjes tussen docenten en studenten. Docenten geven blijk van een **grote betrokkenheid met de studenten**. Het panel voelt dat de opleiding de verscheidenheid aan instromende studenten omarmt en waardeert deze inspanning. Het panel moedigt de opleiding aan hier blijvend op in te zetten.

“Wij brengen onze opleiding in de kijker door mond aan mond reclame en door goede studenten af te leveren. We hebben een goed contact met onze studenten.” (docent)

Het panel merkt op dat er een discrepantie is tussen het **beeld** dat startende studenten hebben en het profiel dat de opleiding ambieert en uitdraagt. Uit de gesprekken blijkt dat de studie en het beroep van kleuteronderwijzer een brede interesse en een grote mate van papier- en denkwerk vraagt van studenten. Docenten beamen dit. Zowel studenten als docenten voelen de nood om van bij de start voldoende concreet scherp te stellen wat er verwacht wordt van studenten met betrekking tot het eindniveau en op welke manier de opleiding naar het eindniveau toe werkt. Het panel is zich ervan bewust dat deze problematiek zich niet beperkt tot de opleiding: het beroep van kleuterleerkracht en – bij uitbreiding – de opleiding tot kleuterleerkracht zijn maatschappelijk gezien onvoldoende gewaardeerd. Toch wil het panel de opleiding aanmoedigen om het beeld voor de eigen studiekiezers zo realistisch en helder mogelijk te maken. Het panel moedigt de opleiding aan om studenten en alumni hierbij te betrekken. Tijdens de gesprekken gaven de studenten immers reeds enkele concrete suggesties.

“[...] Hoe dat je eigenlijk een student al op voorhand kan laten zien hoeveel werk erbij komt. Als een student naar een informatiedag komt, dat je als opleiding die een case laat maken en laat beleven hoe ver je (als kleuteronderwijzer) moet gaan om tot een resultaat te komen.” (student)

Het panel heeft aansluitend kennis gemaakt met docenten die dromen van **meer maatwerk** binnen de opleiding en het inzetten op talenten van studenten als antwoord op de diverse instroom. Het panel waardeert de ambitie van de docenten om hier meer op in te zetten. Het panel nodigt de opleiding uit om na te gaan op welke wijze de opleiding maatwerk structureel binnen haar curriculum kan inbouwen en welke tools de opleiding hiervoor aan docenten kan aanreiken.

“Ik denk dat hier naar kunnen kijken in de hoop dat we in de toekomst meer maatwerk kunnen bieden en op deze diverse instroom kunnen inspelen. Inspelen op wat elke student nodig heeft. De stagebegeleider heeft daar een cruciale rol.” (docent)

Tijdens de gesprekken komen enkele **mooie tips** naar boven om in te zetten op de begeleiding van studenten en het inspelen van de opleiding op de diverse instroom. Enkele voorbeelden: aanbieden van zomercursussen; meeloopdagen tijdens kleuterlabo; het aanbieden van een digitale kleuter om kennis te maken met de doelgroep. Het panel waardeert de openheid van de gesprekspartners om te zoeken naar ideeën waarmee de opleiding aan de slag kan. Het panel ziet een kans voor de opleiding om **meer ondersteuning** te bieden aan instromende en doorstromende studenten door deze verschillende initiatieven verder te onderzoeken en nodigt de opleiding uit hierbij in gesprek te gaan met haar doelgroep.

3.3 Focusthema: leermotivatie & onderzoekende houding

De opleiding beschouwt de onderzoekende houding als een belangrijk aspect van de kleuterleraar. Het panel gaat samen op zoek naar hoe de opleiding kan bijdragen in het creëren en versterken van zo'n onderzoekende houding en wat verschillende actoren nodig hebben om deze houding aan te nemen.

Het begrip 'onderzoekende en reflectieve houding' is zeer breed en kan veel omvatten. Tijdens het gesprek kwamen verschillende aspecten aan bod, gaande van bedachtzaam zijn, kritische ingesteldheid, in de diepte en breedte onderzoeken en observeren tot reflecteren en levenslang leren. Docenten en studenten beamen het belang van een reflectieve en onderzoekende houding en verwijzen hierbij naar het aspect **in de breedte en diepte onderzoeken om een groeiproces bij kinderen mogelijk te maken** (wat hebben kleuters nodig om te ontwikkelen, waar wil ik naartoe en hoe kan ik dit als kleuteronderwijzer waarmaken). Het panel moedigt de opleiding aan om het **begrip** onderzoekende en reflectieve houding **duidelijk te omschrijven**. Aanvullend nodigt het panel de opleiding uit de verwachtingen en de criteria waarmee ze deze houding kan evalueren scherp te stellen en te concretiseren.

"Met je aanbod in de klas wil je eigenlijk de verschillende ontwikkelvelden aanspreken en op basis van observaties van kleuters hen verder brengen in hun ontwikkeling. Waardoor het belangrijk is om als leerkracht betrokken te zijn en die onderzoekende houding aan te nemen: hoe kan ik die kinderen verder brengen, hoe kan ik ze betrokken maken, aan wat ligt dat?" (student)

Uit de gesprekken blijkt dat de stages een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van de onderzoekende en reflectieve houding bij studenten. Zowel het werkveld en docenten bekleden hierin een **coachende rol**. De grote gedrevenheid van de docenten en het werkveld om deze coachende rol in te nemen en studenten doorheen hun traject en stages te begeleiden, ervaart het panel als een sterkte.

Het panel heeft kunnen vaststellen dat er binnen de opleiding heel wat **goede ideeën** leven om de onderzoekende en reflectieve houding te versterken. Zo suggereert het werkveld om in te zetten op een **nauwere samenwerking** met de opleiding opdat het coachende en begeleidende aspect binnen de stages maximaal uitgebouwd kan worden. Ook docenten beamen dit en zien kansen voor de opleiding om meer in te zetten op een **gedeelde bril tussen werkveld en docenten** in het opleiden van studenten. Het panel stimuleert de opleiding om actief en systematisch in dialoog te gaan met het werkveld en haar docenten om met deze ideeën en suggesties aan de slag te gaan. Het panel moedigt de opleiding aan om in functie van een meer gedeelde bril en een nauwere samenwerking met het werkveld, een visie uit te werken. Enkele voorbeelden: de idee om meer uitwisseling en coaching in te bouwen bij studenten onderling en in te zetten op peerevaluatie opdat studenten leren van elkaar; het nog meer inzetten op formatieve evaluatie en het creëren van 'tussenruimtes' zoals in het kleuterlabo om theorie met praktijk te koppelen; het inbouwen van trial and error en het uitproberen van innovatieve ideeën tijdens stages.

"Ik zou het in de toekomst heel fijn vinden om de samenwerking met de stagementoren waar de studenten bij terecht komen nog meer uit te bouwen. Om nog meer samen ervoor te zorgen dat de begeleiding de juiste richting uit gaat." (docent)

Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding in de uitbouw van haar kleuterlabo en het zwiebelbos. De opleiding bouwt in het programma ruimte in die in het teken staat van **uitproberen**. Zowel docenten als studenten ervaren het creëren van oefenmomenten als een sterkte van de opleiding. Het panel ondersteunt het idee om hier nog meer op in te zetten en ziet hierbij kansen om studenten meer te begeleiden in hun groeiproces naar kleuteronderwijzer.

Ook tijdens het gesprek over leermotivatie en onderzoekende houding dromen docenten van het **werken op maat van studenten** en voelen zij de nood om studenten meer te laten ontwikkelen in hun totaliteit met aandacht voor talenten en noden van de student. Het panel erkent deze vraag naar gekaderd maatwerk en stimuleert de opleiding om samen met docenten na te gaan hoe gekaderd maatwerk in de opleiding uitgebouwd kan worden.

3.4 Focusthema: anders & breed evalueren

De opleiding wil meer inzetten op een brede en geïntegreerde begeleiding en evaluatie van studenten. Het panel zoekt samen met de opleiding naar hoe ze haar evaluatie kan verbreden zodat totaal-leren mogelijk is.

Het panel waardeert de zoektocht van de opleiding naar het anders en breed evalueren. Het panel is er van overtuigd dat een **gedeelde visie met betrekking tot toetsen** over het curriculum heen en een **geïntegreerde aanpak** hieromtrent belangrijke voorwaarden zijn om als opleiding te kunnen inzetten op een brede evaluatie. Het panel moedigt de opleiding aan om transparant te maken waartoe studenten leren en welke criteria hiervoor nodig zijn om dit te beoordelen. Het panel geeft hierbij de suggestie om in te zetten op de ontwikkeling van een toetsbeleid. Het panel ziet kansen voor de opleiding om deze visie en het toetsbeleid verder te integreren en op te bouwen in haar curriculum. Hierbij spoort het panel de opleiding aan om **alle stakeholders** van de opleiding te **betrekken** in de uitbouw hiervan.

Docenten en studenten getuigen van een **grote nabijheid en een nauwe band** met elkaar. Dit maakt een open cultuur binnen de opleiding mogelijk waarbij feedback geven gestimuleerd wordt. Het panel waardeert deze houding en merkt op dat studenten hierdoor hun potentieel in de opleiding kunnen ontwikkelen.

"[...] Vooral de gesprekken en het creëren van een veilige gespreksomgeving waar stil wordt gestaan bij de noden en zorgen en wij (docenten) hen de vraag kunnen stellen, hoe zit je in je leren. [...] Samen in dialoog gaan is het doel, en nadenken over hoe studenten in de praktijk en in hun leerpraktijk staan." (docent)

Wanneer docenten mogen dromen over het ideale beeld van evaluatie en hoe er geëvalueerd wordt binnen de lerarenopleiding, verneemt het panel enkele **zinnvolle suggesties** van zowel docenten, studenten als het werkveld. Docenten dromen van een **evaluatie** die opgebouwd is uit **verschillende perspectieven van diverse actoren**. Zij zien kansen om in te zetten op een breed pallet van wie er beoordeeld en wat er beoordeeld wordt. Het werkveld beaamt deze suggestie. Het panel moedigt de opleiding aan om de diverse perspectieven van verschillende actoren te integreren en hiervoor evaluatie-instrumenten te ontwikkelen.

"Dat start met een doelstelling verwoorden, feed-up: waar willen we naartoe, dan de feedback, geef en dan feedforward. Dat is heel belangrijk. Hoe kunnen wij jou als student hierin ondersteunen. Hoe zit de student in jouw vak?." (docent)

Tijdens de gesprekken geven zowel docenten als het werkveld aan kansen te zien in een holistische en bredere evaluatie te hanteren over het gehele curriculum cf. 360°-evaluatie. Docenten zien tevens kansen om hiermee het groeiproces van de student in kaart te brengen. In de zoektocht naar het uitbouwen van een 360°-evaluatie in het programma voelde het panel de vraag vanuit het werkveld om nog **meer samenwerking te organiseren tussen het werkveld en de opleiding**. Hierbij vraagt het werkveld om hen te betrekken van bij de start zodat ook zij inzicht krijgen in het groeiproces van de student. Het werkveld ervaart hierbij betrokkenheid en openheid als belangrijke succesfactoren. Het panel moedigt de opleiding aan om van bij de start in te zetten op het betrekken van alle actoren bij de evaluatie van studenten, zowel formatief als summatief en suggereert de opleiding om duidelijk vast te leggen waartoe men studenten begeleidt en evalueert.

"Wat ik zeker binnen drie jaar wil zien is dat er meer en samen met het werkveld gekeken wordt hoe elke stap naar de evaluatie toe gebeurt. Zodat we betrokken zijn van in het begin bij het gehele proces." (werkveld)

Docenten formuleren de wens om nog een stap verder te gaan en ook breder te kijken dan enkel het werkveld en haar studenten. Zij suggereren om ook **andere sectoren te betrekken** om zo een brede blik in de evaluatie in te bouwen.

"Als ik mocht dromen dan zou ik het heel fijn vinden om niet alleen het werkveld maar ook andere sectoren te kunnen betrekken, zoals bijvoorbeeld een grootstedelijke context voor die brede blik op de wereld. Ik denk dat het fijn is iemand vanuit een andere sector (welzijnssector of ouders) om feedback te geven en het proces ook te kunnen sturen. Of bijvoorbeeld de kinderen als beoordelaars." (docent)

4. Ambities van de opleiding

1 TRENDSETTER

Als opleiding kleuteronderwijs willen we een blijvende trendsetter zijn in Vlaanderen. De onderzoekende en reflectieve houding is de basishouding in onze opleiding van daaruit willen we ook het bredere werkveld inspireren. We willen onze studenten niet enkel voorbereiden op het meedraaien in het onderwijs van vandaag, maar ze ook kansen geven om het onderwijs van morgen mee uit te vinden.

3 COMMUNITY

Samen met het werkveld en andere opleidingen willen we een nieuw curriculum uitwerken onder leiding van een externe procesbegeleider. We willen binnen de hogeschool een samenwerking aangaan met 'Changemakers' om ook onze eigen studenten op een formele manier te betrekken bij het onderwijs van de toekomst. Daarnaast zal ook de uitbouw van nieuwe alumniwerking vanuit de hele lerarenopleiding een belangrijke plaats innemen in de toekomstige samenwerking met het werkveld.

4 EIGEN KEUZE

Door nog meer in te zetten op de leerkwaliteiten van studenten -zoals 'zelfregulatie'- willen we studenten opleiden die zichzelf kunnen sturen, die doordachte keuzes kunnen maken en op een creatief ontwerpende manier aan de slag gaan. We willen in de opbouw van het nieuwe curriculum studenten voldoende kansen geven om deze leerkwaliteiten ook effectief in te kunnen zetten en bewust inhoudelijke keuzes te kunnen maken in functie van hun groeikansen.

5 DESIGN FOR ALL

In overeenstemming met de ervaringsgerichte benadering en praktijk willen we evolueren naar een open leercontext waarin we binnen het vastliggend kader van het beoogde leren maatwerk kunnen leveren, m.n. doorheen een proces van gedeelde sturing vanuit de ZNO, t.t.z. de reële noden en actuele mogelijkheden van de student. Docenten en studenten ruimte bieden binnen een vastgelegd kader typeren we als '**gekaderd maatwerk**'. Het flexibiliseren van het leertraject biedt kansen om tegemoet te komen aan de bestaande diversiteit binnen de studentengroep.

5.1 Samenstelling panel

Voor de onderwijsspiegel werkt Thomas More met een panel bestaande uit een voorzitter, vertrouwd met het hoger onderwijs en het brede domein waarbinnen de opleiding zich beweegt, een domeindeskundige, actief (geweest) in eenzelfde of een verwante opleiding, een werkveldvertegenwoordiger, een student en een interne onderwijsdeskundige.

De leden van het panel zijn in elk geval onafhankelijk aan de opleiding. Zij zijn noch als begeleider/coach, noch als docent of evaluator, noch als student betrokken bij de opleiding. Samenstelling van het panel voor de opleiding Kleuteronderwijs Mechelen:

- Elfriede Heinen, voorzitter. Elfriede Heinen was tot mei 2018 onderwijskundig consultant bij de federatie van het katholiek hoger onderwijs in de Franstalige gemeenschap en is (gewezen) vice-president en lid van AEQES secretariaat en steering committee.
- Saskia Vandeputte, domeindeskundige. Saskia is procesbegeleider bij de organisatie Schoolmakers. Ze begeleidt scholen in leer- en verandertrajecten, met het oog op scholen nóg sterker maken. Ze ondersteunt (hoge)scholen zowel op pedagogisch-didactische vlak als rond schoolontwikkeling. Saskia begeleidde van 2010 tot 2020 Supervisie in de specifieke lerarenopleiding/educatieve master van de UA Antwerpen.
- Andy Janssens, werkveldvertegenwoordiger. Andy Janssens is leraar lager onderwijs in het vierde leerjaar in de Stedelijke basisschool Land van Nu te borgerhout. Bij deze organisatie is hij ook verantwoordelijk voor ICT en voltooide hij reeds het traject persoonlijk leiderschapontwikkeling. Daarnaast is hij student Opleidings- en Onderwijswetenschappen aan de Universiteit Antwerpen
- Saskia Slegers, student. Saskia volgt binnen Thomas More de opleiding Toegepaste Psychologie als zij-instromer waarbij ze in haar laatste jaar zit
- Sarah Schildermans, intern onderwijsdeskundige. Na een tiental jaren praktijkervaring als vroedvrouw werkte Sarah als docent binnen HBO5 verpleegkunde. Sinds september 2018 werkt zij als onderwijskundige op de dienst onderwijs van Thomas More. Zij begeleidt nu de opleiding Sport en bewegen bij de voorbereiding op de visitatie voor de definitieve accreditatie. Verder begeleidt ze curriculumvernieuwing en de implementatie van de graaatsopleidingen.

5.2 Programma bezoek

- 08.30 - 09.00 uur | Voorbereiding panel
- 09.00 - 09.15 uur | Toelichting door de opleiding
- 09.15 - 10.15 uur | Instroom & doorstroom
kern: wat kan de opleiding doen om de juiste profielen van studenten aan te trekken voor de opleiding en hen doorheen het traject mee te nemen? Is de opleiding voldoende afgestemd op de instroom? Hoe tegelijk de kwaliteit blijven bewaken? (bv. kennis van het Nederlands)?
- 10.35 - 11.35 uur | Leermotivatie & onderzoekende houding
kern: onderzoekende houding en reflectie zijn belangrijke competenties voor de studenten. Hoe kan dit bijdragen tot leermotivatie en leerrendement van studenten? Hoe kan dit zich vertalen in de aanpak van de opleiding?
- 11.35 - 13.30 uur | Rondleiding en lunch
- 13.30 - 14.30 uur | Anders & breed evalueren

kern: hoe kunnen docenten omgaan met de rol van coach enerzijds en evaluator anderzijds? Hoe kan de opleiding het werkveld nog meer betrekken als partner om samen op te leiden en te evalueren? Hoe kan de opleiding verschillende evaluatievormen inzetten? Hoe legt de opleiding de link met leerlijnen, ankercompetenties en domeinspecifieke leerresultaten? Welke kansen liggen er om meer holistisch te evalueren?

- 14.50 - 15.50 uur | Eindniveau
kern: kan de opleiding het niveau 6 en de professionele oriëntering van haar afgestudeerden garanderen? Zijn ze voorbereid op de start als beginnende professional? Leveren we af wat we beloven in relatie tot onze visie en niveau 6?
- 15.50 - 17.30 uur | Intern overleg
- 17.30 - 18.00 uur | Terugkoppeling

5.3 Beoordeling niveau 6 Vlaamse kwalificatiestructuur en professionele oriëntering

Thomas More bewaakt het eindniveau van de opleidingen via verschillende invalshoeken en betreft op die manier alle relevante stakeholders bij deze beoordeling:

Bevraging van werkveld

Dit geeft een indicatie van de tevredenheid van het werkveld over de afgestudeerden als startende professional en hun kennis en vaardigheden in het domein.

Tijdens het panelgesprek werden zowel alumni als werkveld bevestigd over de mate waarin afgestudeerden beroepsklaar zijn bij het afronden van de opleiding. Zowel alumni als werkveld geven aan dat de afgestudeerden van de opleiding klaar zijn om in het werkveld als startende professional aan de slag te gaan.

De opleiding expliciteert op welke manier ze het eindniveau van haar studenten beoordeelt

De opleiding Kleuteronderwijs beoordeelt het eindniveau van de studenten via de eindstage. Het eindniveau van de eindstage wordt omschreven in ankercompetenties welke zijn afgeleid uit de DLR. Dit is inzichtelijk gemaakt in de concordantietabel. De opleiding vermeldt in de ECTS-fiches en in de betrokken cursussen (info eindstage- beoordelingsfiche) expliciet de ankercompetenties die ze evalueert en de wijze waarop dit gebeurt.

Belangrijkste overwegingen die hierbij meegenomen zijn:

- de ankercompetenties zijn inzichtelijk en transparant voor docenten, werkveld én studenten;
- er is een duidelijke groeilijn herkenbaar in ankercompetenties doorheen de stages van de verschillende fases. (de inhoud/complexiteit/mate van zelfstandigheid);
- de studenten handelen autonoom tegen het einde van de eindstage en het werkveld beaamt dat;
- er zijn meerdere beoordelaars betrokken bij de eindstage (stagebegeleider en mentor);
- het is voor studenten inzichtelijk hoe het eindcijfer tot stand komt;
- de voorbeelden van de beoordelingsfiches die het panel kon inkijken, tonen ook hier een aansluiting bij het niveau 6: er wordt beoordeeld aan de hand van de ankercompetenties (criteria);
- de opdrachten die behoren bij eindstage bevatten voldoende elementen die aansluiten bij de descriptoren voor niveau 6;
- de opleiding bewaakt dat ze alle ankercompetenties tijdens de stage kan aftoetsen. Indien het niet mogelijk is om bepaalde ankercompetenties op de stageplaats af te toetsen (Coronamaatregelen), vangt de opleiding dit op door er een alternatieve opdracht aan te koppelen;
- Uit bevraging van de alumni en docenten blijkt dat studenten uitvoerig feedback tijdens de eindstage (op basis van de ankercompetenties). halfweg de stage is er een tussentijds evaluatiegesprek dat ervoor zorgt dat het niveau in beeld blijft en de student de mogelijkheid geeft om het niveau op orde te stellen;
- Sterk is dat in de begeleiding van de studenten veel aandacht wordt geschonken aan reflectie op het proces, het resultaat en de eigen rol van de student.

Aftoetsen van de toetsing door een medewerker van het team onderwijs

Belangrijkste overwegingen die hierbij meegenomen zijn:

- de opleiding beschikt over domeinspecifieke leerresultaten. Deze worden in een competentiematrix geconcretiseerd in deelcompetenties op drie niveaus (elementair – doorgroei – integratie). Uit het gesprek blijkt dat de manier waarop deelcompetenties vertaald worden naar de leerdoelen van de opleidingsonderdelen door docenten niet transparant is;
- de samenhang tussen de ankercompetenties (stage) en deelcompetenties en sleutelcompetenties in het curriculum is onvoldoende helder;
- het is niet inzichtelijk of en op welke manier de deelcompetenties in de verschillende OPO's worden afgetoetst;
- er is geen leerresultatenmatrix en geen toetsmatrix aanwezig.

Beoordeling van eindproducten en gesprek met recent afgestudeerden tijdens het bezoek

Het panel ging het gesprek met

- pas afgestudeerden over hun eindbeoordeling;
- werkveldvertegenwoordigers over hun ervaringen met pas afgestudeerden;
- studenten over de stage;
- docenten en de opleidingsmanager over de eindtoetsing in het algemeen.

Tijdens het gesprek kwamen volgende aspecten aan bod: begeleiding, de effectiviteit in functie van het beroep, ervaringen als startende professional ...

Het panel heeft vooraf ook de producten van eindtoetsing van een aantal pas afgestudeerden onderzocht.

5.4 Descriptoren van het Vlaams kwalificatiekader niveau 6

Kennis en vaardigheden

- kennis en inzichten uit een specifiek domein kritisch evalueren en combineren
- complexe gespecialiseerde vaardigheden toepassen, gelieerd aan onderzoeksuitkomsten
- relevante gegevens verzamelen en interpreteren, en geselecteerde methodes en hulpmiddelen innovatief aanwenden om niet-vertrouwde complexe problemen op te lossen

Context, autonomie en verantwoordelijkheid

- handelen in complexe en gespecialiseerde contexten
- functioneren met volledige autonomie en een ruime mate van initiatief
- medeverantwoordelijkheid opnemen voor het bepalen van collectieve resultaten

THOMAS
MORE

CONTACT

Annelies Walschap
Opleidingsmanager
+ 32 (0) 15 36 92 77
Annelies.walschap@thomasmore.be

VOLG ONS

[fb.com/ ThomasMoreBE](https://fb.com/ThomasMoreBE)
Twitter [@ThomasMoreBE](https://twitter.com/ThomasMoreBE)
instagram.com/ThomasMore.BE
[#wearemore](https://www.instagram.com/ThomasMore.BE)

www.thomasmore.be